

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Рекла́ді́я і Адміністра́ція:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНКОЮЗ: (201) 451-2200

РІК XC Ч. 217. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. СЕРЕДА. 14-ГО ЛИСТОПАДА. 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, NOVEMBER 14, 1984. No. 217. VOL. XC.

П. СТОКОТЕЛЬНИЙ ПЕРЕРВАВ ГОЛОДІВКУ ПІСЛЯ ДЕМОНСТРАЦІЇ

ЛІКАРІ ОСТЕРЕГЛИ ГОЛОДУЮЧОГО, А ПРЕДСТАВНИК УРЯДУ ЗСА ПОВІДОМИВ ПРО ЗАПЛЯНОВАНИЙ ПРОТЕСТ

Група учасників демонстрації біля П. Стокотельного.

Нью-Йорк. — У понеділок, 12-го листопада ц.р., у 12-й день голодування біля Об'єднаних Націй, на знак протесту проти поновлення ув'язнення і засудження в ССР двох правозахисників Миколи Горбала і Йосифа Зісельса відбулася в полудневих годинах демонстрація, яку зорганізували українці Нью-Йорку та околиць.

Біля голодуючого зібралось понад 200 осіб, які бажали заманіфестувати свою солідарність з П. Стокотельним та підтримати його на дусі. Поміж присутніми було шість представників Комітету Оборони Національних і Об'єднаних Прав у Філадельфії.

Демонстрацію вів вправно адвокат Нестор Олесницький, який вказав на голодуючого, що взявся за це розпачливе діло, щоб не бути голословним у своїх запевненнях розуміння переслідування в Україні. Отець Іван Наконечний із УПЦ в Мейплвуді, Н. Дж., закликав усіх присутніх змовити спільно. «Отче наш», а відтак в імені зібраних що «хоча і недостойні», але просить Господа, щоб допоміг М. Горбалу та І. Зісельсу, що карються у тюрмах і таборах, а тут, щоб допоміг П. Стокотельному вилізти з голодування.

Від несприятливого посольства Е. Кача промовив його спеціальний дорадник Герберт Рікман, який заявив, що із П. Стокотельним символічно голодує 711/2 мільйона мешканців Нью-Йорку. Він, вказуючи на оподальканий повітряний вліт прапор ССР, заявив, що в цій державі причина чому сьогодні відбувається ця демонстрація і що світ задово-

мовчав про терпіння переслідуваних в ССР не лише українців, а жидів, татарів та інших. Він також подав до відома, що з 13-го листопада ц.р. з'явиться відповідна декларація від посади міста з вимоганням до уряду ССР справедливості та що всі, які солідаризуються із П. Стокотельним, повинні наступного дня перевести один день голодування.

Другим промовцем була представниця Фрідом Гавз Людмила Торн, яка дякувала П. Стокотельному і Надії Світличній за їхню акцію і сказала, що хоча вже багато із правозахисників заплатили життям за свій спротив урядові ССР нам треба заступитися за тих, що ще живуть, як це тепер зробив П. Стокотельний.

З глибоким зворушенням промовила до голодуючого Зісельса Григоренко, слова якої перекладала на англійську мову Л. Торн. З. Григоренко звернула особливу увагу на малу кількість учасників демонстрації та на те, як багато людей сидить у вигідних домах, навіть, не думаючи про допомогу своїм землякам.

Найбільше хвилюючим було слово Н. Світличної, що говорила як дружина голодуючого та мати двох дітей. Вона на початку заявила, що їй важко погодитися з якою ціною тепер П. Стокотельний хоче звернути увагу на події в Україні, але — бувають моменти, коли не можна дивитися на ціну. Представляючи нову хвилю смертей і переслідувань, вона сказала, що її чоловік поставив на карту своє життя, щоб тим звернути увагу на життя своїх друзів, які гинуть по тюрмах, а тут, щоб допоміг П. Стокотельному вилізти з голодування.

(Закінчення на стор. 4)

У Вашингтоні створилося товариство українських професіоналістів

Вашингтон. — Тут на загальних зборах у четвер, 18-го жовтня ц.р., створилося товариство українських професіоналістів п.н. Вашингтонська Група.

Збори зібрали понад 40 молодих українських професіоналістів, які зацікавлені в тому, щоб на терені Вашингтону змінити участь українців у працях на урядових становищах і з'ясувати співжиття українсько-американське різним імпрезам товариства та професійного характеру. Задум створення такого товариства вийшов ще весною, але здійснюється щойно в жовтні.

Загальні збори скликала Наталка Слюзар, а провадили ними Ігор Прошинський, Ярмо Бігун і Галина Бреславець, секретарка.

Після обговорення статуту і способу приймання у члени та інших організаційних справ обрано першу Управу, до якої ввійшли: Н. Слюзар — голова, І. Прошинський — заступник голови,

Д-р Б. Гаврилишин отримав почесний докторат

Торонто. — Тут на університеті Йорк отримав у суботу, 3-го листопада ц.р., у спеціальній урочистій церемонії почесний докторат прав відомий український науковець, директор Міжнародного інституту управління, в Женеві д-р Богдан Гаврилишин.

У листівці президента університету Йорк до д-ра Б. Гаврилишина підкреслено його великі заслуги в ділянках вивчення міжнародного управління та міжнародної торгівлі. Саме завдяки тому, що д-р Б. Гаврилишин є так визначним економістом та професором цієї ділянки, університет рішив надати йому почесний докторат.

Д-р Б. Гаврилишин має у своїй кар'єрі великі успіхи в економіці та є добре відомим із своїх доповідей та праць у міжнародному економічному світі. Він є автором двох книжок з цієї ділянки, понад 30-ох наукових статей і праць, членом Світової Академії Наук і віцепрезидентом Міжнародної Академії Управління, як теж членом управи організації Ресурси для майбут-

„Чортополохи“ відбули Раду

Іст-Гановер, Н. Дж. — 8-ий кур'єр старших пластунок „Чортополохи“ відбув свою Малу Раду тут в суботу, 3-го листопада, в Рам-

Д-р Б. Гаврилишин.

ного. Свої студії закінчив д-р Б. Гаврилишин саме на університеті в Торонто, а докторат з економіки отримав в Женеві. Дас викладав на різних університетах і міжнародних конференціях та відвідав вже понад 40 країн зі своєю доповіддю. Хоча постійно живе в Женеві, має канадське громадянство, де перебував перші роки після Другої світової війни, закінчив студії і працював до 1960 року.

да Іни, на якій вибрано нову кур'єрну команду, в складі: Марта Юзефіна — кур'єр, а Ліда Семушак — суддя. Мотря Кравченко — писар, Наталія Балицька — скарбник, Маруся Максимович — хронікар.

„Чортополохи“ недавно відсвяткували 25-ліття кур'єрної бібліотеки у Філадельфії, яку провадять члени кур'єра в тому місті. Кур'єр рішив, щоб в 1985 році працювати над тим, щоб потребувати пластуни поза ЗСА й Канадою одержували пластові журнали „Готуйся“ та „Юнак“.

Більшість членів кур'єра „Чортополохи“ живе в Нью-Йорку. Нью Джерзі та Пенсильванії, але є „Чортополохи“ і у Коннектикуті, Чикаго, Кольорадо, Вісконсині, Небрасці, Торонто і Фльориді.

Члени кур'єра беруть активну участь в переведенні пластових таборах для новачків та юнацтва, переводять Свята Весни на „Вовчий Тропі“.

В жовтні 1985 року відбувся зимовий збір „Чортополохів“ в горах Поконос.

ДОПОВІДЬ Н. ДАНИЛЕНКО

Наталія Даниленко вголосить доповідь, у четвер, 29-го листопада ц.р., о годі 7:30 учасники в Канадському Українському Мистецькому Фундації при вулиці 2118 Блюр зайді в Торонто, на тему: „Розвиток українського музейництва і збереження культурних надбань“, та збагатити доповідь висвітленням приблизно 50-ти прозорок.

Російський дисидент помер в психіатричній лікарні

Франкфурт, Західна Німеччина. — Як повідомило Крессово агентство Ройтерса з 8-го листопада ц.р., Валентин Соколов, російський дисидент, поет і письменник, помер на початку цього місяця в психіатричній лікарні в ССР.

В. Соколов, якому було 58 років і якого в тому році пропонували на нагороду Нобеля з ділянки літератури, помер в містечку Черняхівськ, на півночі ССР.

Тривалість життя в Союзі скорочується

Нью-Йорк. — Виступаючи на щорічній конференції Американської геронтологічної асоціації, російський дисидент Жорес Медведєв, який живе тепер в Лондоні, сказав, що, згідно з його дослідженнями, середня тривалість життя чоловіків в ССР становить тепер 62 роки. Двадцять років тому вона дорівнювала 66 рокам.

Дані Медведєва відповідають висновкам, до яких прийшли вчені із Заходу, в тому числі д-р Міррі Фішбах, член Американської геронтологічної асоціації. Медведєв і Фішбах вважають, що на скорочення тривалості життя чоловічого населення в ССР впливають такі фактори: ріст смертності новонароджених, алкоголізм та автомобільні катастрофи.

Советський Союз не публікує даних про тривалість життя населення країни вже 12 років. Правда, згідно зі статистикою за 1981 рік, смертність серед новонароджених в сімдесятих роках зросла. За даними Фішбаха, в 1964 році смертність новонароджених становила 6.9 на тисячу, а в 1980 році — 10.3 на тисячу.

Медведєв вважає, що на скорочення тривалості життя впливає також постійний брак харчів. Він сказав також, що середня тривалість життя жінок в ССР хоч і скоротилася, але значно менше, ніж чоловіків: з 74 років у 1964 році до 73.5 в 1983.

Нині д-р Медведєв працює в Британській раді медичних досліджень. В Нью-Йорку йому вручили щорічну нагороду Американської геронтологічної асоціації за дослідницьку роботу.

У СВІТІ

РЕЧНИКИ ІЗРАЇЛЬСЬКОГО уряду заявили, що вони задоволені вислідом президентських виборів у З'єднаних Штатах Америки. При тому вони висловили надію, що переобраний президент Роналд Реген не буде більше стосуватися тиску на Ізраїль, щоб він прийняв американський план замирення на Близькому Сході, який, до речі, включає створення самостійної території для палестинців і звільнення арабських земель окупованих у ранішніх війнах між Ізраїлем і арабськими країнами. Речники уряду в Єрусалимі заявили, що Р. Реген дав докази свого приязного відношення до Ізраїлю і він напевно не мінятиме цього відношення в майбутньому.

СИРІЙСЬКА УРЯДОВА газета „Альтавра“, займаючи становище до вислідів президентських виборів в ЗСА, висловила надію, що президент Роналд Реген, маючи мандат американського народу, як жадний президент Америки перед тим, зробить все можливе, щоб направити ці помилки на Близькому Сході, які Уряд ЗСА поробив в минулому. Газета вважає, що ЗСА вели односторонню проізраїльську політику.

МИНУЛОЇ П'ЯТНИЦІ, 9-го листопада ц.р., прем'єр-міністр польського уряду, перший секретар ПОРП (компартії), міністр оборони ген. Войцех Ярузельський відвідував Мадяричину і в розмові з тамошнім лідером Яношом Кадаром виправдувався за морд священника-патріота Ежи Попелюшка. Мадярська преса, як кажуть політичні спостерігачі, найбільше інформувала своїх читачів про випадок вбивства і подала політичне тло, на якому відбувся акт морду, доканоного працівниками служби безпеки. Советська й інша сателітна преса також повідомила про вбивство прихильника „Солідарності“ о. Е. Попелюшка, але не згадували про обставини вбивства і про прізвища вбивць.

ПОРТУГАЛЬСЬКІ УРЯДОВІ чинники відмовились дати право на перебування для румунського православного архієпископа Валеріяна Тріфі, який був депортований із ЗСА після цього, як суд відібрав йому американське громадянство, а прокуратура заклала йому участь у воєнних злочинах доканоних над жидівським населенням під час Другої світової війни. Міністерство внутрішніх справ Португалії вирішило не продовжувати тимчасової візи для 70-річного архієпископа Тріфі і він стоїть тепер перед загрозю викнення його з тієї країни. Покищо не відомо, до якої країни поїде згаданий архієпископ.

АМЕРИКАНСЬКІ УРЯДОВІ чинники і представники засобів масової інформації дещо здивовані ворожою поставою індійського уряду до інформації про вбивство прем'єр-міністра Індії Ганді, переданих телевізією і пресою в ЗСА. Міністер закордонних справ Індії М.К. Расгорта викликав до міністерства посла ЗСА в Індії Геррі Г. Барна і офіційно заперечував перед ним за передавання, на його думку, тенденційних інформацій і образів, які відображали радість сікхів з приводу вбивства і знущання над ними гіндуїсць. Амбасадор Барнс намагався висвітлити індійському речникові, що Уряд ЗСА дуже часто не має жадного впливу на засоби масової інформації, які не підлягають урядовій контролі.

ШІСТЬОМ ЮГОСЛАВСЬКИМ дисидентам, які сидять на лаві підсудних в Београді, прокуратор закидає „зраду батьківщини“, яка базується на тому, що вони, нібито мали називати помершого маршала Йосефа Тіта диктатором, а правлячу комуністичну партію „сталінською олігархією“. Понад 20-хвилинне обвинувачення прочитав в суді прокуратор Данило Нановіч, який при тому заявив, що підсудні відігравали таємні зустрічі і планували силою змінити теперішню політичну систему в Югославії. Крім того, вони мали „розпалювати антагонізм“ серед поодиноких груп і заохочувати їх до виступів проти уряду. У відповідь 38-річний Владімір Міянович заявив, що процес є політично мотивований і організований кількома естаблїшменту, яка керує сьогодні Югославією.

ЗСА будуть боронити своїх інтересів в Центральній Америці — каже Дж. Шульц

Бразилія. — Державний секретар З'єднаних Штатів Америки Джордж Шульц, виступаючи з довшою промовою на конференції Організації Американських Держав у столиці Бразилії заявив, що теперішня Адміністрація президента Рональда Регена є готова боронити свої інтереси в Центральній і взагалі в Латинській Америці, а також заприязнених з Америкою держав у випадку комуністичної загрози в цьому об'єкті світу.

Дж. Шульц стоїть на становищі, що Уряд ЗСА не може собі дозволити на інертну політику у відношенні до поширення комуністичних впливів в Центральній Америці, а вже в ніякому разі не може спокійно приглядатися, як Москва чи її сателіти доставлятимуть тяжку зброю, гелікоптери і сентуально дже-тові бойові літаки до прокомуністичної Нікарагуа чи будь-якої іншої держави. Очевидно, заявив Шульц, якщо Советський Союз буде продовжувати довозити зброю до тієї країни, то ЗСА будуть змушені заблюкувати усі дотіди до нікарагуанських портів, а крім того почнуть доставляти свою зброю для сусідніх країн Нікарагуа, які почуватимуться загроженими. Крім того доставлена советами для Нікарагуа зброя призначена для антиурядових партизан в Ель Сальвадорі та в інших латиноамериканських країнах з метою насильного повалення легаль-

них урядів і поширення комунізму. Виступ державного секретаря Дж. Шульц був предметом довшої інформації і коментарів в бразилійській й інших пресі, а деякі кореспонденти настирливо запитували його чи ЗСА дійсно пригрозюють до висадки в Нікарагуа. Дж. Шульц, як досвідчений політик і репрезентант великої економічної і мілітарної потуги, не бажав виходити в істоті цієї справи, але заявив, що ЗСА підшо пору не підготовляють жадної інвазії на Нікарагуа, а рух навколо цієї справи створили самі нікарагуанці з пропагандивною метою. Американський речник залишив однак відчиненою хвіртку кажучи, що у випадку масової доставки зброї до Нікарагуа, а головню дже-тових літаків, він не виключає, що ЗСА будуть змушені прийняти більш серйозні міри, щоб забезпечити свої інтереси в Центральній Америці.

Речники Мексико і Бразилії бажали амансєрувати Шульца у таку ситуацію, щоб він заперечив їх, що ЗСА ніколи не переводитимуть інвазії до Нікарагуа, але він, зрозумівши їхню інтенцію, давав виминаючі відповіди на такі питання. Політичні спостерігачі й аналітики вважають, що справа Нікарагуа була предметом розмов і оживлених дебатів в кінці цього довгого кінця тижня не тільки в Бразилії на конференції ОАД, але також в інших столицях вільного світу.

Секретар Департаменту освіти зрезигнував

Вашингтон. — Секретар Департаменту освіти Т.Г. Белл повідомив, що він уступає із свого посту, рівночасно заявляючи, що він був свідком початку відродження на полі освіти в ЗСА.

У своєму повідомленні він з жадєм ствердив, що його намагання піднести рівень освіти були критиковані, а то й їх поборювали консервативні члени Республіканської партії, що хотіли кінце зменшити фінансову допомогу для освіти. Він теж ясно заявив, що мав великі неспрозуміння з того приводу із директором бюра бюджету Дейвідом А. Стокменом щодо висоти фінансової допомоги Уряду.

В часі пресової конференції, на якій Т.Г. Белл повідомив про резигнацію, він з притиском ствердив, що на його думку справа освіти в країні є так важлива як справа військової оборони і тому зменшення чи задержання фінансової допомоги на цілі шкільництва є 6 поважною помилкою.

Т.Г. Белл уступає із свого посту з днем 31-го грудня ц.р. та повертається на становище професора університету Юта в Солт-Лейк-Сіті. Він був секретарем Департаменту освіти від 1981 року, а в роках 1974-1976 сповняв обов'язок коміснера ЗСА для справ освіти.

Хоча є декілька кандидатів на його місце, не відомо хто їм буде покликаний та хто цей пост приїме. Т.Г. Белл є шостим з черги членом Уряду Р. Регена, що віні своєю резигнацією і є припущення, що тепер після нових виборів Президента прийде ще до інших персональних змін в Уряді.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН перервав тепер свої щотижневі промови по радіо принаймні до кінця 1984 року. Після переможних виборів Президент вважає, що немає причини говорити, коли не буде схвалений бюджет та план праці на наступний рік.

УРЯД ЗСА ПОВІДОМИВ, що вперше від 17-ти років будуть відновлені дипломатичні зв'язки з Іраком. Це потягнення може посилити американські симпатії в арабському світі, але викличе напевно негодування Ірану.

АГЕНТСТВО ОХОРОНИ перед зазначеннями довідки запропонувало тепер гостріші приписи щодо випарів з фабрик, які вживають вугілля тому, що ці випари є найбільшою причиною т.зв. „кислотного дощу“.

ПО ЗСА ВІДВУВАЄ ТЕПЕР подорож група молодих людей в числі 26, родини яких потерпіли сильно з приводу воєнних дій у тих країнах, з яких ця молюдь походить. Їхня ціль розповісти про свої страхи переживання американським дітям і тим зменшити небезпеку майбутньої війни на будь-якому терені. Група відвідає 36 міст впродовж 12-ох днів.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПРОТЕСТИ і критику зі сторони частини мешканців Мангеттену в п'ятницю, 9-го листопада, такі схвалено перебудову і зміну славної дільниці Таймс Сквер.

СТЕЙТ НЬО ДЖЕРЗІ схвалив закон про кінечність мати охоронюючі паси при їзді авто. Це другий стейт після Нью-Йорку, що впровадив такий закон для тих, що їдуть на передніх сидіннях в автах, і він буде вповні зобов'язувати від березня 1985 року.

МІСТО НЬО ЙОРК, як заявив мейор Едвард Кач, починає тепер впровадити праці над поправою міських парків коштом 6 мільйонів доларів. Це є перша така сроба поправити стан 200 парків в Нью-Йорку від 1920 року.

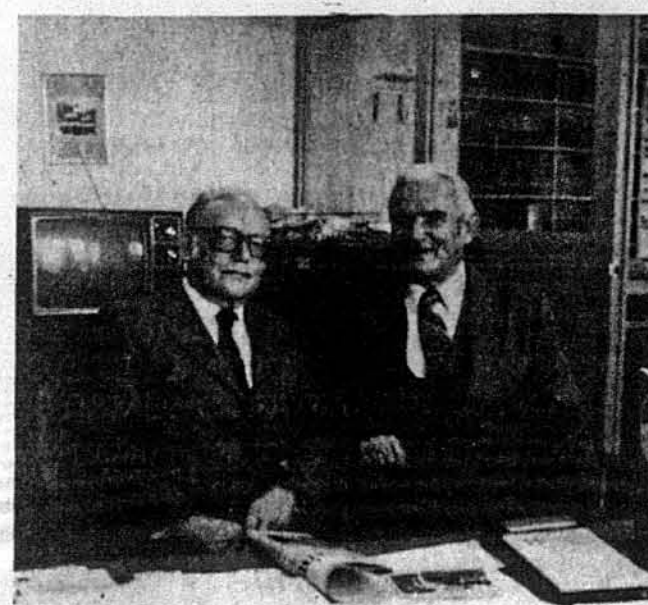
А. Гнатишин — гостем американських українців

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О.К.). — Відомий широко композитор та диригент Андрій Гнатишин, що постійно живе у Відні, Австрія, там працює приїхав на триденне перебування до ЗСА і при шій нагоді відвідав в товаристві диригента хору церкви св. Івана Хрестителя в Нью-Йорку Михайла Добоша, редакцію „Свободи“.

А. Гнатишин прибув до ЗСА саме на запрошення хору церкви св. Івана Хрестителя, який тепер святкує своє 75-річчя, а маестра Гнатишина має за свого почесного диригента.

Як нас інформував М. Добош, в суботу, 27-го жовтня ц.р., відбувся величавий бенкет з приводу 75-річчя хору, на якому А. Гнатишин був почесним гостем. На бенкеті було біля 500 учасників, між ними також мейор Ірвінгтону Блазі, що вручив композиторові ключ до міста, як призначення за його велику працю на полі української церковної й паролної музики. А. Гнатишин виголосив в часі бенкету відповідне слово з похвалою для хору церкви св. Івана Хрестителя за його довготривалу та корисну діяльність.

У розмові в редакції „Свободи“ Гнатишин зі зворушенням розповідав про усі запро-

А. Гнатишин і М. Добош в редакції „Свободи“.

шення та теплі привітання, які він отримувє у часі своєї гостини на цьому континенті. Ще перед бенкетом в Нью-Йорку А. Гнатишин був гостем церковного хору в Перт-Амбой, що працює під диригентурою Романа Левицького. В часі зустрічі — розказує гість — хор співав пісні його укладу та зробив йому особливу несподіванку, співаючи англійську пісню до його композиції.

У Філадельфії мав він зустріч не лише із тамош-

нім катедральним хором, але також з відомим чоловічим хором „Прометей“. Чергового дня прийняв гостя на окремій авдієнції Митрополит УКЦ Стефан Суклич. Не менше сердечна зустріч відбулася в Нью-Йорку із хористами хору „Думка“, де А. Гнатишин мав також нагоду почути пісні свої композиції та уривки із опери „Олена“.

Найбільш святочно підготувались до привітання

(Закінчення на ст. 4)

СВОБОДА

FOUNDED 1983
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sun-
days, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association,
Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00.
UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address
— \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00.
Для членів УНСОЮЗУ \$7.50 на 6 місяців, \$15.00 — на рік. За кожну
зміну адреси — \$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Советське рільництво

Клигає далі

Минулого тижня на засіданні Центрального Комітету компартії Константин Черненко пере-
читував довгі статистичні дані про советські
рільничі осягнення, підтверджуючи їх різними
цифрами. Але добре колись Хрущов сказав:
„Людина не може жити тільки статистиками“.

Однак, не зважаючи на намагання Чернен-
ка представити „рожевий образ“ урожаю в
СССР, він таки не міг поминути справжніх
неприємних як сподівалися, і достави харчових
продуктів будуть значно обмежені. Хоч цього він
не згадав в звіті, але було ясным, що єдиний
вихід із ситуації — це закуп харчів за кордоном
за „тверду валюту“, передусім в Америці, яку
Москва очорнює кожного дня у своїй пропаганді
і яка недавно була наклапа збіжжя ембарго
на Советський Союз.

Ясно, що, Черненко не подав правдивих
причин про недостатку харчових продуктів. Він
замість говорити про дійсні причини катастро-
фального стану советського рільництва (брак
децентралізації, недоладне управління, брак
одностайних цін і інші причини, які на думку
західних експертів є сталими причинами „хвороб-
би“ советського рільництва), Черненко почав
малювати величезні картини майбутнього і
пропонував щоб ще перед 2000-им роком поши-
рити висувати і наводнені поля.

Як відомо, ця ідея не нова, і наводнення
врожайної землі була все центральною пробле-
мою рільництва в Росії за царів, так і за советсь-
кого режиму.

Багато економістів твердить, що управа
запущеної наводненої землі є куди дорожча
як далі, інтенсивне вживання існуючих про-
дуктивних ґрунтів і напруження існуючих систем
наводнення.

Советська рільнича продукція абсорбує
майже 25 відсотків робочої сили, тоді коли цей
відсоток в Америці виноситься всього п'ять.
Советське рільництво виробництво є найбільш
субсидованим рільництвом у світі.

Американська преса подає про „загачочну
відсутність“ на засіданні Центрального Комітету
М. аїла С. Горбачова, який є міністром рільни-
тва ще від 1978 року. В минулому Горбачов
беззастановно домагався рідше організаційних
змін як оброблювання нових земель. Відомо, що
Хрущов урочисто прирікав „перегнати“ Америку
в продукції харчових продуктів до 1980 року,
використовуючи „ціліні землі“ казахстанських
степів. Але наслідники Хрущова його план
відкинули, так що під цю пору ніхто навіть не
згадає про „ціліні землі“.

Американські і західноєвропейські спеці-
алісти в советських справах дивуються з якою
властиво метою треба було скликати пленум
Центрального Комітету. Справу харчової продук-
ції основно не було продискутовано, тому в
Москві кружляють поголоски, що справа рільни-
цтва не була причиною скликування цього засі-
дання, а воно відбулося на те, щоб обговорити
зовсім інші проблеми.

Степан Кравців

ЯК МИ З ДІДОМ ГОЛОСУВАЛИ

(Бувацьщина)

Коли я чув слово „вибори“, мимоволі пригадую собі
той далекий час дитинства і свої перші вибори там, за
Залізною завісою.

Йшов 1946 рік. На 10-го лютого, — а цей день я запам'я-
тав на все життя, — були призначені вибори до
Верховної ради. Шуму наробили місяців зо три наперед.
Тому ми, безсумнісники, хоч і не мали ще права „голосу“, з
цікавістю ждали того дня, бо хотіли знати „як то буде“.

Десь так за тиждень наш пів Бровко несамовитим
гавкотом дав знак, що на подвір'ї чужі люди. Правда,
зовсім чужими назвати їх не можна було: Параска Кошуба
доводилася нам родичкою у третьому „коліні“, з Павлом
Савчуком ми були сусідами в старій хаті, а Борис Іванович
Баранов — директор школи — не раз приходив до нас.
Особливо після того, як замість до школи, я йшов на річку
Золота Липа рибалити. Але тепер вони прийшли як
агітатори, представники влади. І це відчув наш Бровко.

Привітавшись, Борис Іванович почав здалека:
— А чи знаєте ви, товаришу Кравців, що буде за
тиждень? — звернувся він до діда.
— Аякже, знаю: неділя, — відповів той і попросив
гостей сісти.

— Та я не про це. Я про вибори до Верховної ради. Ви
найстарший мешканець села і ми хотіли б, щоб ви перші
голосували і сказали кілька теплих слів. Про вибори за
Австрії і за панської Польщі, про права, які вам дала
советська влада і сталінська конституція...

Дід хотів щось уточнити, а може заперечити, але
директор випередив його:
— Не турбуйтеся, тут усе написано, — і він дав дідові
папірець, списаний великими буквами. — А ти, Степане,
прочитай дідові і „підкуй“ його харашо.
Потім, відкликавши мене в сторону, додав:

У американському бізне-
сі так домашня, як і закор-
донна конкуренція відіграє
ключову роль. Тому я не
дивуюся, що постійно у жур-
налах появляються різні
статті, які на свій лад стара-
ються у тому зарозуміти та з
меншим чи більшим авто-
ритетом вказати провідні
підприємства як осягнути
успіх. Між іншим багато
вони пишуть про винаходи
та нововведення, про їхні
позитиви і негативи.

Що ж таке винахід (Inven-
tion), а що таке нововведе-
ння (Innovation)? Винаходом
можна назвати творчий мо-
нтаж існуючої технології
для виготовлення продук-
ту, звичайно, ще перед тим
як на нього є запотребуван-
ня. Прикладом на це мо-
жуть бути: пенцилина, дже-
това машина та лазер, бо,
звичайно, минають роки
закі підприємство може
задовольнитися зиском, що
приходить із винаходу.

Із другого боку — ново-
ведення — це монтаж існую-
чих наукових або техноло-
гічних осягів з метою роз-
в'язати особливе запотре-
бування. Отже нововведе-
ння вибирає речі з доступних
уже осягів та об'єднує їх у
свершений спосіб, щоб тим
робом осягнути перевагу
над існуючими продуктами
чи процесами. Ось декілька
прикладів: радіальні коле-
са до авт, магнітофонні зву-
козаписувачі, чи малий ком-
пютер, що його впровади-
ла фірма „Еппл“.

Багато людей думає, що
нововведення належить ви-

Юрій Р. Рибак

ДЕЩО ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В ТЕХНОЛОГІЇ

ключно до технічної дія-
льності нашого життя. Але ко-
ли приглянутися ближче, то
воно зовсім так не є, бо
нововведення охоплює інші
ділянки людського заціка-
влення людини, як новий
спосіб продажу, услуга чи
організація підприємства.
Всі вони для свого розво-
ждуть на людей, які переве-
дуть у життя ідеї. Нині, —
скажімо — людина яка має
ощадності, пересічно може
полагатися трансакції
комерційних паперів у своїй
шадливості і це можливе, бо їй
допомагають компютер та
телекомунікаційна техно-
логія.

Прикладом монтажу існую-
чої організації і техноло-
гії у надзвичайний спосіб,
щоб створити нову функ-
цію, може бути Фред Смит,
який зорганізував Федерал
Експрес, що гарантує пере-
силку листів та пакунків із
доставкою на другий день.
Свою ідею він брав описав у
магістерській праці, однак
професор уважав, що це
„ідея фікс“ і дав йому най-
нижчу оцінку... Нині Феде-
рал Експрес не лише виконує
більшовиті обороти, але і
має багато наслідувачів, які
створили конкуренцію, що
згідне з економікою віль-
ного товарообміну.

Дейвід Бірч уважав,
що нововведення є дійс-

ним ключем до економіч-
ного росту про що теж
згадає П. Гемілтон у статті
„Міт високої техніки“
(Ді і Бі) рапорт — вересень-
жовтень ц.р.) Д. Бірч є
автором відомої студії
„Процес праці генерації“
у якій прийшов до висно-
вку, що у 1970 роках 80
відсотків варстатів праці
у ЗСА створили якраз не
великі, а малі підприєм-
ства, бо небували успіх у
творенні нової технології
теж відкрив великі мож-
ливості для творення ро-
сту малих компаній. Але
буває і таке, що молода
фірма, створивши ново-
ведення перший про-
дукт, який увінчався не аби-
ким успіхом, не спромог-
на на другий. С. Бірч
уважає, що це неє вислі-
док ані лінгвістики ані са-
мовдоволення спочивати
на лаврах перемоги. У
ЗСА кожного року коло
однієї мільйон корпора-
цій починає своє нове
життя, з цього завдяки
нововведенні успіх мо-
жуть осягнути лише одні-
ці. Це можна б поясни-
ти тим, що ціле умове
наставлення ініціаторів
строго зосереджується
над продукцією лише
цього проєкту нововве-
дення і є майже неможли-
вим, щоб вони могли себе

переставити на іншу га-
лузь зацікавлення. Зали-
шилося тому викидати
як довго вони зможуть
обстояти при своєму по-
чатковому замірі, або як
довго зможуть задержати
монополію.

Хто в минулому сліду-
вав за небувалим наглим
розвоєм у ділянці малих
компютерів і їхнім майже
фантастичним успіхом, а
відтак запеклою бороть-
бою на ринку збуту, той
нині зустрівся з холодною
реальною дійсністю, як
один за одним підприєм-
ці відходять із „поля бит-
ви“ з великими фінансо-
вими втратами.

На світовому ринку а-
мериканці конкурують
дуже успішно там, де від-
соток нововведення є ви-
сокий, та вивозять коло
70 мільйонів доларів про-
дукту, що ґрунтується на
думанні. Значить завважи-
ли, що услуга та продук-
ти, які не є вислідом но-
вовведення втрачають
своє значення у наслідок
закордонної конкуренції
та автоматизації.

Отже, спосіб пристосу-
вання і користування
існуючої технології є си-
лою американської еко-
номіки, а не лише про-
дукція самої технології.
Тому саме нововведення
є так важливе для під-
приємства, бо тут, — на-
приклад у світі спорту,
— багато є змагувань, а
лиш найкращі одержують ме-
далі.

ській, Білоуській та Горд-
ницькій сотнях Чернігівсь-
кого полку. В них також
вчили військову штучку.

Теж була початкова
школа на Запорозькій Січ.
Знаємо, що в 1754-1768-их
роках вчилися 80 юнаків
читати, писати, музику і
спів. Вчили їх діда та окре-
мі помічники назначені ку-
рніним отаманом.

Діти козацької верхівки,
звичайно, діставали почат-
кову освіту вдома. Батьки
наймали приватних учите-
лів, студентів Києво-Моги-
лянської Академії.

Навчання у початкових
школах включало також і
ділчат. Знаємо про це зі
записок подорожі антіохій-
ського патріарха Макарія
по Україні в 1654 році. Він
пише, що „по всій землі
руський козацький більшість
іх включно з жінками і до-
чками вміють читати і зна-
ють порядок церковних
служб“. Але документаль-
них даних про це мало.
Один звіт із Чернігова з
1780 року подає, що тут
вчиться 121 учнів у шістьох
приходських школах, між
ними 18 дівчат.

Приходські школи спо-
вниїли свою ціль. Вони дали
початкову освіту великій
більшості українського на-
селення, приготували учнів
до вищих шкіл та до кар'єри
в церкві й по інституцій
Гетьманщини. Після скасу-
вання Гетьманщини в 1782
році, прийшла черга і на
початкове шкільництво. В
1786 році переменило деякі
учнів у статус „народних учи-
лищ“, а в 1803 році скасовано
„бродячих дяків і їх
школи“, себто приходські
школи.

К. Степанов

Не забуваймо про них...

Напевно багато з нас,
якщо не всі, бачили на теле-
візійній мережі ч. 4 оте вели-
ке нещастя, що спіткало
людей в африканській кра-
їні — Етіопії. Там на велико-
му широкому полі — на тлі
„геніального і мудрого“
портрета Володимира Леніна
скупчилися тисячі маси го-
лодуючих людей, зокрема
матерів. На їхніх руках мо-
гло побачити малих,
вмираючих дітей, які чека-
ли на христку бодяї пожи-
ти. Ці діти „обличчя яких бу-
ло виморене голодом і рад-
ше подобало на лица помер-
лих уже істот, відкривали уста,
ворушили ротами і прос-
тавали ручки в розпачливо-
му бланганні, щоб звідкілясь
прийшла підмога, щоб
вони могли принаймні на
хвилину заспокоїти свій го-
лод і спрагу. І допомога
прийшла, прийшов Червоний
Хрест із харчами; бо на теле-
візійному екрані біля умира-
ючих від виснаження і голо-
ду людей можна було побачи-
ти луски з продуктів. Важко
сказати чи Червоний
Хрест, або кілька добродій-
них організацій, прибувши
із запізненням, зуміли вря-
тувати сотні тисяч вмира-
ючих від голодової смерті
людей.

Стас болісно і моторошно.
На очах з'являються сльози
і на думку мимохиті прихо-
дять оті страшні роки —
1932-33, коли ми на свої влас-
ні очі бачили подібне яви-
ще до цього, що сьогодні
діється в Етіопії — в Україні.
Певна подібність тут є, од-
нак різниця тут велетенська,
бож у той час, коли в Етіопії
населення вмирає від голо-
ду і то викликаючи посу-
хою чи іншими обставина-
ми, що її принесла непрямо-
жа для збору земних плодів
природа, їм спішать з допо-
могою Червоний Хрест,
добродійні організації і лю-
ди з цілого світу. Спішать
вони, щоб врятувати отих не-
щасних від страшних мук
голодової смерті.

І тут мимохиті прихо-
дить запам'ятати. А в Україні
в 1932-33 роках чи діялось
щось подібне? Далеко ні!
В Україні московсько-боль-
шевницький натізок створив
штучно голод, щоб знищи-
ти до тла, щоб умертвити
українську націю, а зокрема
селянство. Чи в тім році був
неврожай збіжжя, посуха?
Ні! Хліба було доволі, але
його насильно забрав тодіш-
ній, а й продовжує сьогодні-
шній советський режим. І
щобільше. Коли українці —
брати зі Західної Галичини
доводилися про те нещас-
тя, що охопило східні землі
України, збирали десятки
тонн харчів, щоб їх відправи-
ти голодуючим, то на кордо-
лі з нашими.

Але як бачимо в Етіопії —
сателіт СРСР, — який приз-
вів до цього лиха, — спра-
ва мається зовсім інакше.
На рятуючи вмираючого від
голоду населення спішать
усі, хто може чим допомогти.
І добре, що допомага-
ють, але советська влада не
зупиняє допомоги, як це
було колись в Україні. Най-
більшу допомогу несе, як
завжди, Америка, яка вже
не одну державу спасла від
голодової смерті і за це їй
належить велике признан-
ня і вдячність. Так само во-
на діє в Польщі і інших ко-
муністичних країнах де че-
кають на порятунок від нуж-
ди.

І хай тепер будь-хто в
таким і подібних ситуаціях
порівняє ці дві країни — Аме-
рику і Советський Союз і
дасть свої висновки. Ми
певні, що вони будуть одно-
згідні з нашими.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати погля-
дам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправити і
скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повер-
таються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущив-
ши заавдосовну коверту з відповідною поштовою оплатою —
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

часно прийти на виборчу діляницю, щоб рівно о шостій
годині ранку дід виконав свій громадський обов'язок:
першим у селі віддав голос за кандидатів сталінського
блоку комуністів і безпартійних.

У сільському клубі, де голосували, крім членів
виборчої комісії та представників з району, сиділа баба
Оришка. Вона повинна була „підстраховувати“ діда: на
випадок, якщо той спізниться, занедужав або, попросту,
врізав дуба, баба Оришка повинна була перехопити
ініціативу — першою підійти до урни, подякувати партії за
щасливе життя і віддати свій голос. Текст її був значно
простіший і коротший, але наскільки вона справилася з
ним — твердити не буду. Скажу лише, що Оришка
страшенно боялася зустрічі зі сільськими собаками і
ніколи не ходила поночі. Тому до клубу прийшла ще
звечора і тепер куняла в куті коло печі, заодно виконуючи
роль дідового „дубльора“.

Як дід вибіла шоста, „Баран“ звернувся до діда:
— Пожалуйста, товаришу Кравців, підходьте до стола
по бюлетеню.

Дід узняв синенького папірця, розгорнув його, ніби
хотів прочитати, потім згорнув удвоє, відтак ще раз.
Повагом підійшов до великої скриньки-урни, оббитої
червоним полотном, дивчись відклався, перевіривши
голос. Я спостерігав за кожним його рухом, а серце готове
було вирватися з грудей: доля моєї „п'ятірки“ зісторії була
тепер в ділових руках.

Дід говорив про Австрію, про панську Польщу, а руки
його тремтіли, стискаючи синенький „голос“-папірець:
— Тож на самому віку я бачив різні вибори, але таких
як нині ще не видів. Тепер ми маємо право голосувати за
того, за кого нам скажуть і хто нам...

„Баран“ залепсав раптом у долоні:
— Хватіт, хватіт, товаришу Кравців. Дальше не
треба. Голосуйте...

Дід кинув синенький „голос“ до червоної скриньки і
попрямував до дверей. Я — за ним.
— Что он сказало? — нагнувся до „Барана“ шеф район-
ного НКГБ.

Дід витягнув з кишені люльку, набив тютюном,
закурив. Дядюмо йшли мовчки.

У понеділок зі сільради прибігла Параска, чергова

коло телефону:

— Діду Петре, дзвонили з Бережан, щоб завтра на
десяту годину ви були на НКГБ...

Дід любив точність: рівно о десятій ми постукали до
дверей начальника.

— То що ви говорили в неділю, товаришу Кравців?
„За кого нам скажуть“? Да?

Дід витріщив очі і дивився на капітана, як теля на нові
ворота:

— Не розумію, пане начальнику, про що ви говорите...

— Какої я тобі пан? Панов у нас нет. Так що значить
„за кого нам скажуть“? — допитувався начальник НКГБ.

— Ти не віриш, що наші вибори найдемократичніші в
світі?.. Життя надійла, да?

Та дід не злавася:

— Хто вам таке наговорив?... Як ви думаєте, чи може
бrehати советська газета?

— Ти чоті, нікогда. Ето тебе не американська...

— Ну то читайте, що я говорив.

І дід поклав на стіл свіже число районної газети, яку
ми по дорозі купили. На першій сторінці під великим
заголовком „Голоси. Петро Кравців“ була надрукована
високпатріотична промова його діда перед виборчою
урною. Якщо вірити газеті, дід говорив про найдемократичніші
„вибори, яких не знала не лише панська Польща,
але не відав і сучасна капіталістична Америка, про веселе
радісне життя під „зорю радянської влади“.

— То де є „за кого нам скажуть“? — допитувався дід,
коли капітан дочитав статтю до кінця.

— Та ну тебе. Хитрий ти... Йди і більше не попадайся
мені на очі.

А ще за тиждень в газеті були підсумки виборів.
Виявляється, у нашому селі заголосували „всі як один“.

Дід сміявся від душі і витягував з-за образа святого
Йосафата шматочок синенького паперу, на якому було
прізвище кандидата сталінського блоку.

— „Всі як один“... А я не голосував. Ловкість рук...

Тепер я зрозумів, чому тремтіли дідові руки, коли він
стояв коло скриньки-урни.

По полудні прийшла баба Оришка.

(Закінчення на стор. 4)

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО
Професійна зборів асн і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.
Адреса у Мангеттені: 105-37 64th Avenue, Room 1803, Forest Hills, N.Y. 11375
Адреса у Квінсі: (212) 459-0111

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у НЬО ЙОРКУ
136 Друга Авеню — Дім Українського Визвольного Фронту
П'ЯТНИЦЯ, 16-го ЛИСТОПАДА 1984 р.
7:00 година веч.
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку
Присмо всіх ВП. Членів прибути обов'язково
Управа У.П.М.Клубу

ГРОШОВІ ДАРИ
НАПЕРЕДОДНІ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
Українському Науковому Інституту Герардського Університету (УНІГУ) для розгортання програми (наукові дослідження, конференції, публікації) гідного відзначення українського християнського тисячолітнього ювілею.
Список ч. 3:
20.000 дол. — Богдан і Марія Робах.
5.000 дол. — ел. Михайло Гринчишин.
3.000 дол. — Пастовий Кур'єр „Бурлаки”.
По 1.000 дол. — Христина Блаженко, д-р Іван і д-р Наталія Корольчук, Іван і Катерина Сливка, Марія Холєвчук.
800 дол. — Ярослав Цюк.
По 500 дол. — Роман Вомпель, Ігор Гуменюк.
По 200 дол. — Мгр. Надія і Степан Гробельські, Ольга і Михайло Ковальчук.
105 дол. — Наталка і Роман Кравук.
100 дол. — Микрон і Галина Тицькі.
По 60 дол. — Дарія і Богдан Будні, Зеня і Василь Василів.
По 50 дол. — Анна Будна, Лінда і Марко Будні, Василь Воронка, Марія і Омелян Гельбік, Богослава і Василь Гнатів, Ярема Дубик, Надія і Юрій Кігичак, Надія Мандрусь, Лідія Мартиневіч, Христина Шендон, Орест Попович, Люба і Юрій Стефанівські, Надія і Маріан Цюлко, о. Василь Ярема.
По 25 дол. — Зіновія і Мирон Бурак, Наталія і Володимир Кліпачик, Кароліна і Степан Конрад, Докія Лиско, Дарія і Ярослав Миндюк, Анна і Степан Мороз, Марія і Юрій Смит, Ірина і Зенон Терпелські, Євгенія і Юхим Харченко, Люба і Микрон Чолган.
По 20 дол. — Ірина і Осип Голінські, Ольга Дубик, Володар і Марта Лиско, Галина і Петро Мудрі, Ольга і Олесь Нагора, Ольга і Іван Островка, Анна і Петро Поліщук, Марія і Микола Семанишини, Оксана і Юрій Стеранка, Оксана і Михайло Тарапачий, Уляна і Антін Тимкевич, Надія та Ігор Хома.
По 15 дол. — Хризанта і Роман Гентиш, Олена Гентиш, Ярослав Лисовець.
По 10 дол. — Мгр. Юліан Бачинський, Марта Кашніца, Еміліан Кіндзельський, Зенон і Микоса Мандрусь, Діоніс Мендес, Ольга Муссаковська, Ольга і Степан Парубачи, Лариса і Дмитро Пенсак, Наталка і Василь Савицький, Емма Сома.
Широ дякуємо Шановним жертводавцям! Пожертви вичислю просямо слати з приміткою „Тисячоліття” на адресу:
Harvard University
Ukrainian Studies Fund
1583 Massachusetts Avenue
Cambridge, MA. 02138
Чеки просямо виписувати на: Ukrainian Studies Fund, M.U.C.

ПОЖЕРТВИ НА ОПЛАТУ КУРСІВ ДОПОМОГУ НАЙНОВІШИМ УКРАЇНСЬКИМ БІЖЕНЦЯМ З ПОЛЬЩІ
д-р. Демус, Пилип і Володимир 2.100.00
інж. Гаєвська, Софія 1.000.00
Злучений Український Американський Допомоговий Комітет 1.000.00
Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч” в Н.Й. 1.000.00
Шумейко, Антін і Віра 700.00
Парафіан церкви Непорочного Зачаття в Фреш Медов Н.Й. (збіркою займався Пан Іван і Марія Ювік) 667.00
Пирський, Михайло 250.00
Мазуркевич, Володимир 200.00
д-р Худко, Богдан і д-р Богданна 150.00
По 100.00 дол. зложили:
суддя Бородайко, Богдан; о. д-р Волошин, Богдан; д-р Гребеняк, Ірина; Гробельські, Степан і Надія; д-р Гой, Петро і Лесь; мгр. Квіт, Зіновій; д-р Палідвор, Василь і Марія; проф. Пелешенко, Володимир і проф. Ірма; Чорна Ліда; Юрків, Зіновій; Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч” в Пітсбургу, ПА.; Палашевська, Люба; Ісків, Іван і Михайлина;
Збірка парафіан церкви Пресвятої Тройці в Керконсоні Н.Й. 82.00
(Крім того поодинокі парафіані і гості зложили на ту цінь понад 600.00 дол., що вичислені в списку жертводавців).
По 50.00 дол. зложили:
д-р Жарський, Едвард і Дарія; Цейбрі, Григорій і Дора; Колубінський, В.; Рена, Григорій і Едочка
Геврик, Богдан і Ольга 30.00
Антонів, Григорій 30.00
Годчак, Павло 25.00
д-р. Осінчук, Роман 25.00
По 20.00 дол. зложили:
мгр. Дацків, Ярослав; Кучма, Параскевія; Макар, Іван; Мельничин, Василь і Юлія; д-р. Шегедін, Тарас; д-р Ценко, Микола.
По 10.00 дол. зложили:
Беран, Іван; Брикович, Теодозія Володимир; д-р Душник, Володимир і Марія; Олінець, Роман; Серабін, Стефан і Францес; Терещук, Юлія; Чаплинський Михайло; Ясків, А. П.
По 5.00 дол. зложили:
Бачинський, Юлія; інж. Вальчук, Володимир і Катерина; Ващук, Роман (Канада); Кордуба, К.; Кулінич, О.; Легедза, Зенон і Віра; Леськів, Е.; Натина, Василь і Анна; Химич, М.Ю.; Якимів, Богдан
Махтура, Павло 2.00
Осідак, Анна 2.00
Управа фундації широко дякує всім жертводавцям, як рівнож вірно, що українська патріотична громада підє спідом попередників і як піше інж. Софія Гаєвська до фундації УВУ, „пригорне українських біженців з Польщі”.
Всі пожертви можна відігати від податку.
Адреса Фундації УВУ:
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

ЛИСТОПАД — ЦЕ МІСЯЦЬ ЗБІРКИ НА ФОНД ДОПОМОГИ ІНВАЛІДАМ НАШОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТБЫ!
СПОВНІТЬ І ВИ ПОЧЕСНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ВИШЛІТЬ СВІЙ ДАР ДЛЯ ІНВАЛІДІВ
НА АДРЕСУ:
SOCIAL SERVICE OF UKRAINIAN WAR VETERANS
1321 W. LINDLEY AVE. PHILADELPHIA, PA. 19141

Українська присутність у Люрді
На схилах мальовничих гір Піреней у відомому в цілому християнському світі чудотворному Люрді купається у соняшних проміннях золотоговерха з п'ятьма позолоченими банями українська католицька церква Успення Пресвятої Діви Марії. Цей високо-мистецький твір проєкту інженера-архітекта Німцева, створений в українському традиційному стилі та добре вкомпонований в місцеве будівництво, відрізняється, однак, від нього своєю інакшістю. Церква, ззовні чудова, що відбивається від оточення тією ж архітектурою блискучими золотими банями, стала атракцією, притягає увагу паломників і туристів, що відвідують Люрд. Останніми роками приблизно 5 мільйонів паломників і туристів річно відвідали Люрд який став найбільшим відпустовим осередком у цілому християнському світі. Тут дійсно відчувається великий пієтизм до Матері Божої, до Господа Бога, сильне релігійне піднесення, що починається до скріплення віри і внутрішнього оновлення. Поміж численними паломниками вирізняються вже й наші українські групи під проводом священників або індивідуально: організовані групи несуть транспаранти із написами „Україна в екзилі” та інші, а релігійні несуть свої прапори і хоругви. Кожного дня ідуть процесії із Найсвятішими тайнами. Колони прочан збираються на подвір'ї перед Базилікою Розер, а єпископи та священники благословляють усіх (багато тут калік) Найсвятішими тайнами. Люрд вже широко відомий своїми чудами, тому безперечно сотнями з'їжджають тут хворі і каліки (на візках, на ношах) з надією

Український Національно-Релігійний Центр у Люрді

Українська католицька церква Успення Пресв. Діви Марії

Отець Василь Прийма перед вівтарем церкви у Люрді.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)
1-ий відділ ОДВУ в АСТОРІЯ 10-ий відділ ОДВУ в НЬО ЙОРКУ
1-ий відділ УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА та ДЕЛЕГАТУРА УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФОНДУ ВЛАШТУЮТЬ
в НЕДІЛЮ, 18 ЛИСТОПАДА 1984 р., о год. 4-й по пол., в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ при 2 схід 79 ав., в Нью Йорку
СВЯТОЧНИЙ ВЕЧІР
ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 20-их РОКОВИН СМЕРТИ 2-го Голови ПУН полк. АНДРІЯ МЕЛЬНИКА
в ПРОГРАМІ:
ПЕТРО БАЙБАК, голова 10-го Від. ОДВУ відкриття
МИКОЛА ПЛАВ'ЮК, голова ПУН святочне слово
АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ, метрополітальна опера бас-баритон рецитация
ОРЕСТ КЕБАЛО скрипкове сольо
АДРІАН БРИТТАН фортепіановий супровід
ТОМА ГРИНЬКІВ фортепіановий супровід
ПАВЛО ДОРОЖИНСЬКИЙ, голова Центр. Управи ОДВУ — ведучий програмою, закриття.
ДО УЧАСТИ У ВЕЧОРІ ЗАПРОШУЄ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО НЬО ЙОРКУ ТА ОКОЛИЦІ
СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ
в НЕДІЛЮ, 18 ЛИСТОПАДА 1984 р., о год. 12-й в пол., в церкві Св. Юра при 7-й ав., Нью Йорк буде відправлена СЛУЖБА БОЖА, а описля ЗАУПОКІЯНА ПАНАХИДА

64-ий ВІДДІЛ СУА в НЬО ЙОРКУ ВЛАШТУЮЄ
в СУБОТУ, 17-го ЛИСТОПАДА 1984 р., о год. 5-й по пол., в доміщі СУА, 108 Друга Авеню в Нью Йорку, Н. Й.
АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР УЛЯНИ ЛЮБОВИЧ
Участь беруть:
АВТОРКА, д-р МИРОСЛАВА ЗНАЄНКО, МАРІЯ САВИЦЬКА, МЕЛАСЯ СОНЕВИЦЬКА
До участі в вечорі запрошує Членок СУА і Громадянство УПРАВА ВІДДІЛУ

СУМ-Івський Танцювальний Ансамбль з Чикаго
УКРАЇНА АНСАМБЛЬ УКРАЇНСЬКИХ ТАНКІВ
СУБОТА, 17-го ЛИСТОПАДА 1984 р.
год. 7:00 вечора
Parma Senior High School
6285 West 54th Street, Parma, Ohio
За ближчими інформаціями прошу телефонуувати: (216) 884-9111
НЕДІЛЯ, 18-го ЛИСТОПАДА 1984 р.
год. 3:00 по полудні
Fitzgerald Public High School
23200 Ryan Road, Warren, Michigan
За ближчими інформаціями прошу телефонуувати: (313) 757-1980

ші інформації, роблять знім- ки. Зі сходів базилики дуже добре видно золоті бані нашої церкви. Вона протягом двох років існування здобула не тільки місце приналежності, але стала об'єктом великого зацікавлення. Церкву називають „Українська золотобанна церква”. Стало вже традицією, що відправляють тут Богослуження не тільки українські священники. Українських паломників пропорційно тут небагато, зате інші національні групи, шораз численніші — найбільше з Італії, Німеччини, Ірландії, Англії, а навіть з мелхітських відлудувачі, як рівнож з арабських держав. Кожної неділі і кожного свята з'їжджаються українці обох віровизнань і тут мають свої Богослуження. Отець Василь Прийма, парох Люрді і Тулузи, найбільше тут перебуває, відправляючи Богослуження українцям і чужинцям. Як вже сказано, численні групи чужинців просять дозволу відправляти Богослуження в українській церкві. Отже, наша церква у Люрді сповняє всесторонню релігійну місію, не затрачаючи наміченої цілі — бути центром української релігійної ідеї. Це єдина вільна „українська амбасада”, в якій (у Франції) говориться правду чужинцям про поневолену та переслідувану українську церкву і народ про змагання і боротьбу за релігійну свободу національне визволення. У притворі церкви є постійна експозиція із релігійною літературою різними мовами світу, яка інформує про історію Церкви і народу, про цюгочасний стан нашої Церкви в катакомбах Велику і дуже корисну роботу виконують Сестри Службениці із Канади, які володіють також французькою і німецькою мовою і постійно пояснюють незрозумілі проблеми. Сестри Службениці перебувають в сусідньому гарному будинку, якіні лугаються із церквою. В цьому домі є також приміщення для невеликих груп паломників і для поодиноких 2, 3, 4-особових родин, за попереднім зарезервуванням. Ці приміщення уряджені приємно і модерно, а наші Сестри Службениці дуже ввічливо приймають гостей на нічліг і вгощають обідом. У підвалі міститься кухня і дві дільні, де можна примістити коло 40 осіб. Сама церква всередині ще повністю не викінчена: звертає увагу своєю красою чудовий іконостас роботи маєстра П. Холодного, ще бракує кількох ікон, які є у процесі приготування. Бракує також вітражів у вікнах та відповідного освітлення тощо. Нутро церкви розмілював проф. Новосільський із варшавського університету (майже безкоштовно) у східнослов'янському стилі (Закінчення на стор. 4)

Д-р БОРИС ЛЕВИЦЬКИЙ
звичайний професор соціології Факультету права і суспільно-економічних наук УВУ;
видатний сөветолог і автор численних книжок.
ПОХОРОН — відбувся в понеділок, 5-го листопада 1984 року, о год. 9:15 на цвинтарі Зендлінг, Альберт-Россгауптерштрассе біля Ам Гаррес.
Сенат Українського Вільного Університету

бл. п. ЕВГЕН ДАЧИШИН
проживши 74 роки
ПОХОРОННІ відправи відбулися в понеділок і вівторок, о год. 7-й веч. в пох. заведенні Музика і Син, а похорон в середу, 14-го листопада 1984 р., о год. 9-й ранку з того ж заведення до катедрі св. о. Миколая, а відтак по Службі Божій на цвинтар св. о. Миколая в Чикаго, Ілл.
Горем прибіті:
дружина — СОФІЯ
доньки — МАРТА і РАД ЮПЕЙН
з дітьми ХРИСТИНОЮ і ПАВЛОМ
СТЕФАНІЯ з чоловіком НІКОМ ЗУК
брати — ЮРІЙ з дружиною МІКОЮ
ІВАН з дружиною СОФІЄЮ
швагер — СТЕФАН БОДНАР з дружиною ПОРЕЙН
племінники — ДАРІЯ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
ФЕДОРІВ та синами АНДРІЕМ і ЮРЕМ
братаниці — ХРИСТІЯ і ВІКТОР ТАРАН
з дітьми МИХАЙЛОМ і НАТАЛКОЮ
РОМА і БОГДАН ЯЦУРА
ІКА і АНДРІЙ СТАСЮК
тіточка сестра — ІРИНА КАЧМАРСЬКА-ЦІЛЕНЧЕК (Відень)
Ближча і дальша Родина в Америці і Україні.
Замість квітів на могилу, Родина просить скласти пожертви на катедрі св. о. Миколая, в Чикаго, Ілл.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Незабутнього Мужа, Батька, Дідуса, Брата і Швагря
бл. п. адвоката д-ра ЮЛІЯНА Є. РАБІЯ
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ
17-го ЛИСТОПАДА 1984 року, в церквах:
СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА в Ютиці
СВ. ЮРА в Нью Йорку
СВ. ПОКРОВИ в Озон Парку
в глибокому смутку:
дружина — ЯРОСЛАВА
син — БОГДАН з Родиною
сестри з Родинами

ФРАНЦІЯ І ЛІВІЯ закінчили процес відтягнення своїх військових частин з Чаді у ситуації в тій країні почала стабілізуватися. Міністер закордонних справ в уряді Франції Клод Чейсон заявив, що 20-річна громадянська війна між політичними фракціями і племенами не має вже загрозливих форм і якщо закордонні держави не втручаються, то фракційні лідери придуть до якоїсь згоди в недалекому майбутньому. В Чаді перебувало приблизно 4,000 вояків Франції і 5,000 вояків Лівії.

Друкарня СВОБОДИ
приймає на постійну працю
РОБІТНИКА
до висилки газет та інших
друкарських робіт
Години праці від 8-00 до 4:30 по пол.
Знання української мови обов'язкове.
Добрі умови праці і бенєфіти.
Голоситися особисто:

SVOBODA

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи“
ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ
І ПООДИНОКІ ОСОБИ,
ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ
НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ
ОГОЛОШЕНЬ
якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ
Окремих листів в тій справі не буде
відписувати.
ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ
ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОВ'Я.

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ

IBM System 34,
System 36 operator.Досвід побажаний. Прийнятий на цю працю
перейде вишкіл.

Зголошення:

Український Народний Союз
(201) 451-2200

Окружний Комітет Відділів УНСОюзу
Округи Балтімор, Вашингтон і Річмонд, Ва.
повідомляє, що
в неділю, 18 листопада 1984 р., о год. 2 по пол.
в приміщенні дому „Самопоміч“
при 239 Савт Бродвей у БАЛТІМОРІ, Мд.
відбудуться
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
ОКРУГІ
До участі в зборах запрошуються всіх відділових урядовців
і конвенційних делегатів Відділів з таких місцевостей:
Річмонд — 34, Вашингтон — 15, Балтімор — 148, 320 і 337
Куртис Бей — 55, 81, 1290, Берлін — 260.
НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
 2. Ювілейна доповідь д-ра ІВАНА ФЛІСА, головного пред-
сідника УНС
 3. Висвітлення фільму УНС „ЗА СТЕРНОМ ДОЛІ“
 4. Обговорення організаційних справ Округу
 5. Схвалення плану праці на останні місяці року
 6. Запити, внесені, побажання і закриття зборів
- У зборах візьмуть участь:
д-р ІВАН ФЛІС, головний президент УНС
ЕВГЕН ІВАНЦІВ, головний радний
ЗА ОРУЖНУ УПРАВУ:
БОГДАН ЯСІНСЬКИЙ, голова
ОСТАП ЗИНЮК, секретар СЕМЕН МИХАЙЛИШИН, касир

Відділи УНСОюзу
БАСЕЙНУ ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ!
В неділю, 18-го листопада 1984 р., год. 2-га по пол.
в SCRAFFORD MOTEL
corner 309 — 54 Hwy
HOMTOWN, Pa.
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС
в яких повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делегати
та Представники наступних Відділів УНС:

Берлін 164, 333
Централі 90
Френкел 242, 382
Фріленд 429
Гзлетон 85
Магней Сіті 305
Лігетон 389

Мек Аду 7
Мейнерсвилл 78, 129, 265
Мт. Кармел 2
Шамокін 1
Шенандоа 98
Ст. Клер 9, 31, 228.

В ПРОГРАМІ:

1. Відкриття
2. Перегляд-перевірка організаційної праці Округу за
останні місяці
3. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША, головного органі-
затора УНСОюзу і вручення почесних грамот за
службеним секретарям
4. Схвалення організаційного плану праці на останні
місяці цього року
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьме участь:

СТЕПАН ГАВРИШ, головний організатор УНС.
До участі в зборах запрошені також всі Члени
УНСОюзу і загал Українського Громадянства околиці.

Т. Бутрей, голова

Г. Словик, секретар

А. Словик, касир

П. Стокотельний...

(Закінчення зі стор. 1)

мах і таборах. Накінце-
во вона просила, щоб всі при-
сутні апелювали через своїх
представників до Уряду про
інтервенцію в Об'єднаних
Націях, де нічого тепер не
робиться для оборони прав
людини.

Адвокат Н. Олесницький
відчитав листа від голови
СКВУ Петра Саварина, в
якому члени секретаріату
солідаризуються із голоду-
ючим та бажують йому,
щоб він віддержав усвоєму
намірі. Відтак він відчитав
пресове звідомлення Укра-
їнського Лікарського То-
варства, Відділ Нью Йорк,
за підписом його голови
д-ра Богдана Вороха, в я-
кому stwierdzaє загрозу для
життя голодуючого. На під-
ставі лікарської діагнози,
Н. Олесницький закликав
П. Стокотельного в імені
всіх українців та усіх орга-
нізацій, щоб він із-за стану
здоров'я перервав голоду-
ючі і переїхав до лікарні на
лікування, а всі присутні
будуть на знак солідарнос-
ти переводити в дні 13-го
однорідного голоду.

На закінчення демонстра-
ції молитву відмовив парох
св. Юра в Нью Йорку о. Па-
трик Пашак, ЧСВВ, прося-
чи Божої ласки для людини
що голодує, щоб рятувати
іншу людину. Відспіванням

„Гей у лузі Червона Кали-
на“ закінчено демонстра-
цію, після якої вислано спі-
льну телеграму до генераль-
ного секретаря Об'єднаних
Націй з інформацією про
голодування П. Стокотельно-
го і її причини та домаган-
ня протесту в уряді СССР.

Серед присутніх було ба-
гато фоторепортерів, як і
репортер із щоденника „Нью
Йорк Трібюн“.

У виданні „Стар Леджер“
з датою 11-го листопада
ц.р. появилась довга і ви-
черпна інформація про го-
лодування П. Стокотельного
враз із знімком пера Люсі
Шульте.

Коли демонструючи ро-
зійшлися домів і біля голо-
дуючого залишилося лише
декілька осіб, прибув на
місце представник амери-
канської делегації до ОН,
який запевнив П. Стоко-
тельного, що відповідні чин-
ники знають про його голо-
дування і що ще того дня,
тобто 12-го листопада, від-
будеться засідання в його
справі, щоб поробити уря-
дові заходи, тому його даль-
ша голодування вже не є по-
трібна, і він повинен підда-
тися лікарській опіці. Це
запевнення вкінці перекона-
ло П. Стокотельного і він
погодився переїхати до лі-
карні під негайну опіку фа-
хових лікарів.

А. Гнатишин...

(Закінчення зі стор. 1)

нашого визначного музики
українські хористи міста
Дітройту, де в середу 7-го
листопада відбувся бенкет з
концертом та відповідною
довідкою про нього, Ки-
рила Цепенди.

Справи і радістю слуха-
ємо про цей цілий ряд імпре-
з, що їх влаштували укра-
їнські хористи ЗСА виз-
начному композиторові та
диригентові, який вже — як
признається з питомою для
себе скромністю — 56
років працює на полі україн-
ської музики.

Тільки завдяки присут-
ності і А. Гнатишином М.
Добоса довідкується редак-
ція ширше про ці прийнят-
тя, як теж про широкі діяль-
ності гостя. Він сам стара-
ється говорити про себе
дуже, а дуже мало та помен-
шує заслуги своєї праці, яка
має вже такий багатий до-
робок. Крім постійного ди-
ригування відомим, зав-
дяки йому, хором церкви
св. Варвари у Віліні, він по-
стійно компонує пісні, зокре-
ма церковного характеру,
але і для дітей та молоді як
також опери, з яких однією є
„Олена“, до якої він сам
написав лібретто, а друга
призначена для дітей п.н.
„Бабусина погода“ саме

закінчена. Його „Українсь-
кої союзу“ компоновану на
інструментальну музику ви-
конували в австрійському
радіо, а також в Аргентині,
в Монтреалі та Берліні.

Також хор св. Варвари
під його диригентурою час-
то виступає в австрійському
радіо та телевізії та має досі
наспіваних вже 24 платівки
релігійної і народної укра-
їнської музики.

За свою працю на релігій-
ному полі композитор був
відзначений Палою золо-
тою медаллю та медаллю
урядом професора.

Гість скромно розказує
про останній його успіх
перед приїздом до ЗСА,
яким був дуже вдалий ви-
ступ хором св. Варвари під
його диригуванням в ав-
стрійській телевізійній про-
грамі, коли з нагоди 200-
річчя Церкви св. Варвари
була передана ціла Архи-
єрейська Служба Божя, а
спів викладав захоплення
чужинських слухачів.

У вітторок, 13-го листо-
пада, проф. А. Гнатишин
повернувся до Відня, закін-
чивши трижисне перебу-
вання на американському
континенті.

Українська...

(Закінчення зі стор. 3)

лі, в доволі темній тонації
колюрові. Постаті і саме роз-
малювання є повні символі-
чних елементів та суворого
релігійного містицизму, які
приневолюють до глибокої
задуми і аналізу.

На багатьох, котрі вирос-
ли і призначені до ясного
блакитно-пурпурового ко-
люру, темні, гейби за мря-
кою мальовила не промовля-
ють, що стало причиною не-
задоволення, а то й крити-
ки такого способу розмалю-
вання. Корисною була б
професійна оцінка наших
мистців, особливо тих, які
займаються малюванням
ікон.

Інспіратором і будівни-
чим цієї церкви був її парох
о. Василь Прийма, який не
пошкодував ні труду, ні сил,
він з відданістю працює для
церкви. Допомагають йому
о. декан П. Когул і Штра-
сбург та о. Яр. Салевич із
Любу. Однак, величезна
заслуга в побудові україн-
ської церкви в Люді належи-
ть усім нашим шедрим

жертводавцям, бо без їхньої
допомоги, без їхніх по-
жертв неможливо було б її
збудувати. У підвалі церкви
вмуровані мармурові пли-
ти, на яких золотими буква-
ми вибиті імена всіх меценатів.
Їхнє число зростає з кож-
ним днем.

Більшість українців у Лю-
ді, маючи замкнену доро-
гу до рідних (так вже не чис-
ельних церков), до чудотвор-
них ікон в Україні, побуду-
вали на місцях поселення
нові святині і храми для
релігійного вияву, для об-
слуговування в Бозі. Таким
новим храмом, місцем най-
новішого українського палом-
ництва, стала українська цер-
ква в Люді.

...Йдуть всі до Марії,
у Люді, в Пірені,
Там Божя Мати вас чеде—
Скріпите в душі віру,
у серці надії
І шлях для спасіння знайде"

Михайло Орлич

УКРАЇНЬКА МОЛОДЕ!

І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ ВЕЛИКІЙ

РОДИНІ, ЩО ПІЗВУТЬ

БАТЬКО-СОЮЗ!

Відзначили 25-ліття Екзархії
в Німеччині

Відзначування 25-річчя
від утворення Екзархії у
Німеччині і 25-ліття еписко-
пства Владика Екзарха Пла-
тона Корниляка розпочали-
ся в п'ятницю, 12-го жовтня
ц.р.

У приміщенні душпастир-
ського Осередку в Мюнхені
відбувся соборний отців з те-
риторії Німеччини, щоб з
нагоди ювілею застановити-
ся над важливими і біжучи-
ми справами. Перед собором
Владика разом із
отцями відправив Архи-
єрейську Службу Божу, а
співслужив також Михайл
Гринчишин з Франції.

Найважливішою темою
соборного було 1000-ліття
хрищення Руси-України.
Доповідь виголосив секре-
тар Синоду Владика М. Грин-
чишин, який представив
перебіг дотеперішньої праці
Синоду у зв'язку з великим
1000-літтям. Він подав та-
кож конкретні пропозиції,
як нам треба приготувати-
ся до цього ювілею, що
потрібно зробити і в якій
перспективі треба підходи-
ти до ювілею вірним Україн-
ської Церкви у вільному
світі.

На соборчик прибув та-
кож ректор Малої Семінарії
в Римі о. Михайло Приш-
ляк, бо другою темою собор-
нички були „Духовні покли-
кання“. Отці застановили-
ся над причинами, чому в
нас тепер так мало молодих
людей, які вступають до ду-
ховного стану. Ця печука
справа вимагає за багато
праці, а з допомогою му-
сять прийти головно наші
родини, душпастирі та всі
виховні установи, які зай-
маються молоддю. До те-
ми дуже цінні завжди подав
Владика Славомір Мик-
лош, колишній духовник Се-
мінарії у Загребі, який та-
кож взяв участь у цьому
ювілейному соборчику.

В год. 6-й Владика разом
з численними отцями від-
правили подячний Моле-
бен, а проповідь виголосив
Владика Михайл. Він гово-
рив про значення ювілею і
про ювілейні річниці в житті
кожного зокрема. Згадав
також про лист-документ
„Піп Івана Павла II, в я-
кому Святійший Отець дає
широку візію 1000-літнього
ювілею хрищення Руси-Ук-
раїни.“

В суботу, 13-го жовтня, в
Мюнхені відзначили 25-
ліття з дня смерті сл. п. Сте-
пана Бандери. На цю велича-
ву відзначення прибуло ба-
гато людей з Англії, Фран-
ції, Бельгії та інших країн.

Як ми з дідом...

(Продовження зі стор. 2)

— А я не заголосувала, — це з порога похвалилася
вона і показала свій „голос“ та свіже число районної
газети.

Давно померли піонери „найдемократичніших“ вибо-
рів дід Петро і баба Оришка. Давно я у вільному світі. Але
її досі, коли беру участь у справних, демократичних вибо-
рах, з глибини десятиліть вириває згадка про ті перші
вибори до Верховної ради 10-го лютого 1946 року. І
думаю: „Як добре, що не треба більше голосувати“ за кого
нам скажуть, а можемо вибрати того, кого ми вважаємо
за потрібне“.

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА
КАЛІНОВИЙ МІСТ
збірка спогадів — розповідь із
дитячих років у Немиріві, із життя
учня Яворської гімназії
в 1922-28 рр.
Мистецтво оформлення
Зеновія Онисевича
220 стор., ціна \$12.00, порто \$1.00
Мешканців стеїту Нью Джерсі
зобов'язує 6% ставового податку
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Юрій Пундик
Збірка вибраних статей
„У ПОЛУМ'І ДРУЖНЬОГО
СЛОВА“
Появилася збірка матеріалів зібраних
Дружиною Покійного
пані **МАРІЄЮ ПУНДИК**,
впорядкована **АНАТОЛЕМ ДОМАРАЦЬКИМ**,
у Видавничій „Українського Слова“ в Парижі,
заходами **Світлової Координаційної Ради ІСНО**.
448 стор. друку. — Ціна 20.00 дол.
Мешканців стеїту Нью Джерсі
зобов'язує 6% ставового податку
Замовляти: SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

отці душпастирі з Німеччи-
ни і отці гості, чи інші при-
ятеля нашої Церкви. Довко-
ла святини стояли 22
духовні отці: генеральний
вікарій о. шамбелан Василь
Турковид, протоієрхман-
дрит ЧСВВ, о. д-р Ізидор
Патрило, ректор УПМС, о.
д-р Михайло Пришляк, о.
д-р Лютар Вальдмілер, о.
радник Микола Іванчик, о.
радник Діонісій Копацький,
о. Іосиф Казанова-і
Марторель, о. Іоанн Джу-
дар, о. Петро МIRONUK,
о. д-р Іван Ортинський, о.
Дмитро Потеречний, о. Ігу-
мен Антон Рижак, о. Михай-
ло Шевченко, о. Василь
Воротняк, о. Стефан Ворот-
няк, о. Михайло Бундз (По-
льща), о. радник Іван Да-
шковський (Австрія), о. Ми-
хайло Іваняк й о. Михайло
Фірлюс. Діякував о. Ми-
рон Молько. Співали хор
„Україна“ під диригуван-
ням Євгена Задарка і кате-
дральний хор з Мюнхену під
керуванням Денисом Мадя-
Марусевич. Проповідь з
приводу ювілею ювілею
виголосив у соборі Владика
Мирослав.

На Богослуженні був при-
сутній від УАПЦ Архипрес-
вітер о. Паладій Дубицький
я також представник уряду,
німецької церковної достойни-
ки, представники організа-
цій, а головним чином за-
ступлені всі українські політичні
організації і установи.
При кінці Богослужбених
відправ слово подали про-
мовив Владика Платон. Він
подякував Богові за всі бла-
гословенства, а відтак при-
вітав владик, отців, вірних і
всім їм подякував за участь
у спільних молюваннях, за при-
буття на ювілей та за всі по-
бажання і вияви любови, які
так численно у цих свято-
вих днях напливали до Ек-
зархії та її Екзарха.

Святковий обід з ювілей-
ною програмою відбувся в
„Пента готелі“ в год. 1.30
по полудні. Учасників свято-
чної трапези було 350. Були
заступлені всі організації і
товариства. Владика вітали
діти українських суботних
школ з Мюнхену і Нового
Ульму. Вони проспівали
пісню, вручили квіти та дек-
лямували. Виступили хори
катедральний і „Україна“.
Владика Михайл відчитав
листа від Блаженнішого,
Патріарха Йосифа, що був
написаний один місяць пе-
ред його смертю. Присутні
вислухали слова Блаженні-
шого стоячи.

Від баварського уряду
промовляв д-р М. Фішер.
Після вручення Владик
Платонові подарунку і „Гра-
моти відзначення“ від вірних
Екзархії промовляв генера-
льний вікарій о. В. Турко-
вид. Відчитано ще імена та
організації, від яких напі-
ли письмові привіти, а по-
тім промовляв Владика.
Платон Він ще раз висловив
поляку, та в своєму друж-
ному батьківському слові
згадав отців, з якими давні-
ше співпрацював, і отців які
тепер стоять при його боці
та разом з Владиком несуть
труд душпастирської праці
в Німеччині. Звернувся Вла-
дика і до всіх політичних і
громадських організацій,
висловивши своє признання
за їхню кропітливу працю
та готовість надалі з ними
тісно співпрацювати. Всі
присутні відповіли „Мно-
гая літа“, а вірні особисто
підступали до Владиків. 25-
літній ювілей записався зо-
лотими буквами в історію
Апостольської Екзархії в
Німеччині

ЩЕ ПРО ПЛАСТОВИЙ
КОНГРЕС І
ЗБОРИ КУПО

В дописі про IX Збори
Конференції Українських
Пластових Організацій і
Першу сесію Третього Пла-
стового Конгресу в числах
201 і 207 „Свободи“ зайшли
помилки.

Через недогляд пропущено,
що дбайливі мистецькі
декорації на цій обидві пла-
стові імпрези виконав пості-
ний пластовий мистецький
активіст пл. сен. Марія
Борачок з Баффало, Н. Й.
Він теж підготував зі свого
архіву шину виставку зні-
мок та інших пластових
пам'яток, яка відбувалася в
залі „Веселки“ на Союзів-
ній, де проходили обидві
імпрези.

Також у дописі написа-
но неправдиво, що Службу
Божу для православного
членства Пласту відслужив
о. протоієрей К. Калинов-
ський, який листом до редак-
ції спростував, що він не
протоієрей, а, як пише, „звн-
чайний ієрей-пластун“.

Обидвох друзів-пласту-
нів за ці помилки просить
вибачення авторка дописів.
— О.К.

MARKA COMPANY
DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

МОНОГРАФІЯ
ГАЛИНИ МАЗЕПИ
\$38.00 плюс пошта \$1.50

НА ПРОДАЖ

КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОЇ
ДИТИНИ НА 1985 \$4.50
БАЙКИ ЕЗОПА 5.00
КАЗКА ПРО ГРИБКА 5.00
ВЧЕННЯ ГУСАКА 4.00
МІЧ І КНИГА 6.00
І інші книжки для дітей і молоді.

Замовляйте:
ГУРТОК ПРИХИЛНИКІВ
УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ
91 ARMADALE AVE.
TORONTO, ONT. CANADA
M6S 3W9

P I Z N E

OVER 30 YEARS
EXPERIENCE

- Aluminum, Steel, Vinyl, Siding
- Andersen Windows
- Thermal Replacement Windows
- Roofing

**ALL WORK
GUARANTEED**

Licensed • Bonded • Insured
For Free Estimate Call:
VILLAGE SIDING INC.
718-527-0404 • 516-328-9350

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо
на цвинтарях св. Андрія в
Бавнд Бруку і св. Духа —
відома солідна фірма

CYPRESS
HILLS MONUMENTS
В БІЛАНСЬКИЙ
WALTER BIELANSKI
K. M. KARDOVICH
CONSTANTINE M. KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) 277-2332

Відкрито в квітні 1983, в су-
боту, включно, від 9-5 по пол.,
в неділю 10-4 по пол.
Miami, Fla.: (305) 653-5861
На бажання і для вигоди клієн-
тів, радо заїдемо до Вашого
дому за проектами і порадами.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуґа ЦИРА І ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бавнд
Бруку і перенесенням тіл-
них Останків з різних країн
світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222